GAZETA KRAKOWSKA

Nro 47.

z KRAKOWA DNIA 13 CZERWCA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ

Z Warszawy d. 4 Czerwca.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król dekretem swym z dnia 6/18 Maia r. b. naylaskawiey mianować raczył Woyciecha Skarszewskiego, Biskupa dyecezyi Lubelskiey Senatora Krolestwa Polskiego, Arcy-Biskupem Prymasem Królestwa.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król dekretem z dnia 5/17 Kwietnia naylaskawiey zaszczycić raczył orderem S. Stanisława Klassy IV. Romualda Suskiego, tytularnego Radcę, Kazimierza Raczyńskiego i Fabiusza Dubieckiego, Aktuaryuszów, wszystkich trzech pracuiących w Kollegium Cesarskiem Spraw zagranicznych.

Uroczystość Imienin Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xięcia Konstantego obchodzoną była dnia 2 b. m. w stolicy Królestwa Polskiego z przyzwoitą dniu takiemu okazałością. W godzinach rannych odprawiło się nabożeństwo w Kaplicy Zamkowey, tudzież w Kościele S. Krzyża, na którem znaydował się JO. Xiążę Namiestnik Królewski, Senat, Ministrowie, Rada Stanu, wszystkie Władze Rządowe i lud wznoszący gorące modły do Naywyższego za długie i szczęśliwe lata całey Nayiaśnieyszey Familii. Obrządek ten religiyny odprawił JW. Skarszewski, Arcy-Biskup Prymas Królestwa, po ktorym zaintonował *Te Deum*. Tegoż dnia dany był świetny obiad u JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego, a wieczorem miasto oświecono.

JO. Xiążę Namiestnik Królewski opuścił wczoray Warszawę dla zwiedzenia Województw Mazowieckiego i Kaliskiego.

Z Petersburga d. 3 Maja d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Radca tayny, Oubril, został mianowany Posłem nadzwyczaynym i Ministrem pełnomocnym J. C. M. przy N. Królu Hiszpańskim. Baron Meyendorff, w nagrodę zasług swych w czasie sprawowania interessów w Niderlandach, podniesiony na stopień Radcy kollegialnego i będzie Radcą poselstwa w Hisapanii. Assessor kollegialny, Stoffregen, mianowany pierwszym Sekretarzem, a Radca honorowy, Hrabia Paniu, drugim Sekretarzem tegoż poselstwa. Radca ho-

norowy, Oubril,, należy do tegoż poselstwa, iako Urzędnik nadetatowy.

Szambelan Hrabia Bulgary, dla słabości zdrowia, odwołuie się z Madrytu, i zostaie do rozrządzenia Ministeryum.

Rzeczywisty Radca Stanu, Hrabia Gurjew, ma się znaydować przy Dworze Niderlandzkim, w charakterze sprawuiącego interessa.

Przez Naywyższy Ukaz z dnia 21 Kwietnia, Radca Stanu, Crichton, Medyk dywizyyny korpusu inżenierów, mianowany Medykiem Dworu Cesarskiego.

Kamerjunker, Baron Strogonow, w nagrodę dopełnienia z należytą gorliwością danego sobie polecenia w Portugalii, podniesiony na Radcę Dworu.

Z Hamburga d. 25 Maja.

Tuteysza Gazeta kupiecka umieściła list z Saxonii pod d. 20 Maia, który donosi o odebranym następuiącym liście od pewnego Sasa bawiącego w Londynie: — ,, Z obawą o dobro oyczyzny moiey, muszę WPanu donieść, iż tu zamyślaią uskutecznić dwa olbrzymie plany, które później mogą bardzo zaszkodzić handlowi Niemieckiemu wełną do Anglii, a nawet zrządzić mu zupełny upadek. Rząd za zezwoleniem Parlamentu darował kompanii utworzoney przez akcyie, a wkładaiącey znaczne kapitały, miljion morgów gruntu w Nowey Walii południowey, aby tam utrzymywała liczne trzody poprawnych owiec, dla strzyży wełny. Druga kompaniia, równie ważna w swoim rodzaiu, ma także ogromny kapitał z akcyy, i w podobnym celu na utrzymywanie poprawnych owiec otrzyma od rządu w podarunku 500,000 morgów pastwiska w kraiu Van Diemens, przy Nowey Hollandyi. Obie te wielkie i piękne wyspy pod względem pastwiska i klimatu są bardzo dogodne do chowu owiec. Wysłano iuż ajentów do Niemiec i Hiszpanii dla zakupienia 40,000 do 60,000 owiec. Naięto oraz okręty, na których posłane będą na przeznaczone mieysce.,, — Może piszący ten list (dodaie Gazeta Rządowa Pruska) za nadto unosił się swoią obawą; zawsze iednak doniesienia iego zasługuią na uwagę.

Z Lizbony d. 11 Maja.

Od 7 b. m. Monarcha nasz starał się uyść bacznego oka tych, którzy syna iego, Infanta Michała, wprzepaść wtrącić chcieli. Po dwa razy nie udał się zamysł, ale nakoniec d. 9 o godzinie 1 z południa znalazł J. K. M. sposobność pod pozorem udania się z obiema córkami do iednego z swych letnich pałacow, dostania się na Angielski okręt Windsor-Castle. Posłowie Francuzki i Angielski dopomagali wspolnie Królowi; pierwszy przybył nawet razem z J. K. M. na okręt i poczynione były przygotowania do uwiadomienia ciała dyplomatycznego, które nakłoniło Króla do tego kroku, że iuż uskuteczniony został. Infant odebrał od Króla rozkaz, aby przybył na okręt; uczynił zadosyć temu rozkazowi, i obrażonemu Monarsze z pokorą synowską wyznał, że był zwiedziony. Krol w obecności ciała dyplomatycznego wyrzucił mu iego błędy i na znak przebaczenia podał mu rękę, którą on ucałował, potem oddalił się Król do osobnego opokoiu. Ciało dyplomatyczne dopiero wieczor powrociło z okrętu do miasta Zdradzieccy doradcy Infanta pouciekali.

W mieście panowała nayzupełnieysza spokoyność i wszystkie klassy ludu okazują naywiększe do Króla przywiązanie; miasto iest co wieczór oświecane i mnostwo bark i szalup z osobami oboiey płci rożnych Stanów dopływa nieustannie do okrętu Windsor-Castle, który stoi na wystrzał z działa od brzegu i słychać nie ustaiące okrzyki: niech żyie Król! Sądzą, że J. K. M. iutro po południu, iako w rocznicę swoiego urodzenia, powróci na ląd. Tymczasem rozkazy iego wszędzie nayściśley są dopełniane i szanowane.

Minister, Margr. Palmella, przesłał Hiszpańskiemu Posłowi w Lizbonie, Xciu Villahermosa list następuiący:

"Podpisany Minister spraw zagranicznych ma honór przesłać JW. Panu exemplarz odezwy i dodatek do Gazety tuteyszey, ktory zawiera rozmaite pisma o przywróceniu nieszczęściem przerwaney publiczney spokoyności. Jakkolwiek opis zdarzenia, którego JWPan byłeś oczuym świadkiem, byłby tu zbytecznym, podpisany musi wszelako wynurzyć uczucia wdzięczności, ktoremi J. K. M. iest przeniknioay za stałość i pomoc, którey od JWPana i innych Posłów podczas samowolnego i z zasadami porządku niezgodnego czynu doznał. Niema wątpliwości, że iednozgodny krok, który godni Reprezentanci sprzymierzonych z J. K. Mcią Monarchów w d. 30 Kwietnia przedsięwzięli, iako też oświadczenie, które wspólnie uczynili, przyłożyły się szczególniey do zapobieżenia szkodliwym skutkom owego bolesnego zdarzenia. Nigdy w dzieiach dyplomatyki niewygaśnie pamięć nadzwyczaynego aktu, który tak pięknie maluie zgodność uczuciów Europeyskich narodów, zapewniaiących ludom dobro, które rewolucyie chcą im wydrzeć. Równie nie wyydzie z pamięci wspaniałe postanowienie J. K. Mci udania się na okręt Windsor-Castle, który należy do naypotężnieyszego i nayprzywiązańszego Sprzymierzyńca Króla. Tam połączyło się około osoby Króla ciało dyplomatyczne, i ztamtąd, iako nieprzystępnego dla niezgody punktu, wychodzić będą wszystkie rozkazy dla przywrócenia porządku, którego wierni poddani żądaią. Ukontentowanie względem tego kroku usłyszał iuż J. K. M. z ust godnych Posłow. Uwiadomiam razem JWPana, iż Poseł Króla w Madrycie odebrał rozkaz ogłoszenia z naywiększą dokładnością zaszłych tu zdarzeń. — Na okręcie Windsor-Castle, na Tagu, d. 10 Maja 1824.

(podp.) Mar. *Palmella*.

Minister woienny wydał także pod d. 10 Maia z okrętu Windsor-Castle rozkaz, aby wszyscy officerowie, którzy z powodu samowolnego czynu korpusy swoie opuścili, niezwłocznie na mieysca swoie powrócili. Tegoż dnia Minister Palmella posłał Vicehrabi Veiros rozkaz Króla, aby utworzył kommissyią z 7 ienerałów, dla wyśledzenia officerów, którzy należeli do taynych towarzystw i pewnych klubów, które po części przyłożyły się do ostatnich smutnych zdarzeń, ażeby niezwłocznie ze służby oddalonemi bydź mogli.

W dodatku do Gazety tuteyszey pod d. 11 b. m. czytamy protestacyie pułków 12 i 16 jazdy, 23 i 24 piechoty i 7go strzelców, w których oświadczaią Królowi posłuszeństwo i podległość.

Mądrość i gorliwość, z iakiemi Lord

Beresford i Poseł Angielski, P. Edward Thornton, dla dobra Krola działali, wzbudzaią naywyższe podziwienie. P. Thornton przyczynił się do rozkazu dnia 30 Kwietnia do rozeyścia się zebranego na Roscio woyska, oświadczywszy w obecności Infanta, że ma rozkaz od swoiego Monarchy do udzielenia Królowi Portugalskiemu pomocy, iakiey tylko potrzebować może do utrzymania swey Królewskiey powagi.

— Dnia 12. —

Po przybyciu na okręt Windsor-Castle d. 9 Maia wydał Król następuiącą odezwę do ludu:

"Portugalczykowie! Król wasz nie opuszcza was; stara się tylko wyrwać was z obawy i niespokoyności, przywrócić spokoyność publiczną i zerwać zasłonę, która przed wami prawdę ukrywa. Jest zapewniony, iż na głos iego cały rzetelny narod Portugalski połączy się dla utrzymania iego tronu, ażeby zniszczyć ów zamach przesadnych mniemań i namiętności, które zrządziły naysmutnieyszy nieład i rządowi zupełnem rozwiązaniem zagroziły. Móy syn, Infant Michał, który niedawno przez bohaterski czyn okrył się sławą, uwieść się dał przez niegodziwe i zdradliwe rady do popełnienia czynów, które chociażby nawet słuszne i konieczne były, iedynie przez Królewską moią władzę nakazane bydź były powinny. Są one naruszeniem Królewskiey powagi, która nie cierpi podziału. D. 30 Kwietnia rano wszystkie woyska stolicy stanęły pod bronią i widziano na ich czele syna moiego, który bez moiey wiadomości nakazał samowolnie znaczną liczbę osób uwięzić, które pierwsze w kraiu urzędy posiadały i pomiędzy któremi znaydowali się właśni moi Ministrowie i członki Domu moiego. Widziano pałac, w którym mieszkam woyskiem otoczony, albo raczey na więzienie zamieniony i przez kilka godzin zabroniony był przystęp do naszey Królewskiey Osoby. Widziano nakoniec tak gwałtowne środki, iż w ostatnich dniach wyrównywały iawnemu buntowi, i Reprezentantow Europeyskich Monarchów do formalney protestacyi przeciw ubliżeniu moiey Królewskiey powadze zmusiły. Tak lekkomyślne i nierozważne postąpienie groziło nam naygorszemi następnościami; nadużycie położonego w moim synie zaufania niemiało inney wymówki, jak przypuszczenie spisku, który chociaż byłby istotny, nie potrafiłby wcale tak niesłychanych środków usprawiedliwić. Przy wielkich ofiarach dla utrzymania publiczney spokoyności i zgody pomiędzy członkami mey Królewskiey rodziny, wydałem wyrokiem moim d. 3 b. m. rozkaz do wyznaczenia prawnym sposobem sędziów do sądzenia obwinionych, i syna moiego od winy za przestąpienie swoiego pełnomocnictwa uwolniłem. Uczyniłem to w nadziei, że skoro przywrócony zostanie zwyczayny bieg ustaw, rewolucyyne środki ustaną i zwolna przywrócony będzie porządek; lecz nic nie ziściło się z tego, czego moie Oycowskie serce tak bardzo pragnęło. Nie ustawały bowiem uwięzienia i wydawano ciągle rozkazy w imieniu Infanta, które powiększey części od nieznanych i do Administracyi nienależących ludzi podpisywane były. Dla położenia końca temu zgorszeniu, temu poniżeniu Królewskiey powagi i oczewistey zgubie

wiernych moich poddanych, w niemożności obiawienia mey woli, (gdyż otoczony byłem buntownikami, którzy syna moiego oszukali, i w dniu 30 Kwietnia wolność moią ograniczyli) tudzież dla uniknienia walki, którey wypadek przy znaney wierności Portugalczyków nie mogł bydź wątpliwy, p stanowiłem udać się na stoiący w porcie Angielski okręt liniiowy, na który towarzyszyli mi Reprezentanci Europeyskich Mocarstw. Z niego będę mógł wolno wiernym moim poddanym opisać moie położenie, i ieżeli wypadnie potrzeba wezwać ich pomocy ku moiey obronie. Po wysłuchaniu moich Ministrów, swiatłych, Boga boynych i do moiey osoby przywiązanych osób, postanowiłem przyiąć znowu na siebie godność Jeneralissima woyska moiego, i Jnfanta Michała od naczelnictwa woyska oddalić. Zakazuię oraz każdemu słuchać rozkazów Jnfanta lub w iego imieniu wydawanych, pod karą uważania go iako buntownika przeciw władzy Królewskiey, mnie iedynie od Boga nadaney. Oto są Portugalczykowie! pierwsze kroki, które uczyniłem; potem wydałem naywyraźnieysze rozkazy do uwolnienia wszystkich niewinnych, których samowolnie uwięziono i surowo ukarania winnych. Sprawiedliwość postępować więc będzie wolno i kara dotchnie tylko przestępców.— Żołnierze! nie czynię wam żadnego zarzutu względem tego coście uczynili; słuchaliscie tylko Naczelnika, którego wam nadałem, a zatem dopełniliście waszey powinności. Niedoświadczony ten Naczelnik pomimowolnie tylko przez wiarołomne rady pociągniony został do czynu, który sprzeciwiał się naturalnemu iego charakterowi i synowskiemu posłuszeństwu. Odebrałem mu władzę, do którey naduzycia nakłonili go intryganci bez żadnego urzędowego znaczenia. Rozkazuię wam uznawanie tylko Królewskiey moiey powagi, używania waszego oręża na przyszłość do mey służby, słuchania dowódców, ktorych potwierdzam, lub mianuię. Ninieyszą odezwą potwierdzam, z zastrzeżeniem dalszych rozporządzeń, wszystkich urzędników i nakazuię każdemu nayściśleysze posłuszeństwo temu wszystkiemu, co w w imieniu moim przez władze nakazanem będzie. — Poddani wszelkiego Stanu! szanuycie porządek i oczekuycie od waszego Monarchy przywrócenia spokoyności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa. — Na Angielskim okręcie Windsor-Castle, na przedporciu Tagu, d. 9 Maja 1824.

(podp:) *Król.* „

Daley ogłoszony został wyrok, przez który Król odiąwszy Jnfantowi Michałowi naczelne dowództwo, przebacza mu wszystkie popełnione błędy i przywraca prowincyionalnych dowodców. — Marg. Palmella przysłał razem z tym wyrokiem dowódcy woysk zamkowych, rozkaz aby żadnych rozkazów nie słuchał które nie pochodzą od Vicehrabi Veiros (dowódcy woysk Dworskich i w Estramadurze) lub od Ministra woiennego. Dwa inne rozkazy tegóż Ministra do Jeneralnego Jntendenta policyi i Gubernatora Peniche nakazuią uwolnienie wszystkich osób, które od 30 Kwietnia uwięziono zostały.

Król nie powrócił do dnia Dzisieyszego do miasta.

Z Paryża d. 23 Maja.

Pisma tuteysza głoszą, iż podług naynowszych doniesień z Lizbony, jn-

fant Michał odpłynąć miał do Anglii, a Królowa odebrała rozkaz udania się do klasztoru w Estiella. Patryiarcha Lizboński posłany został na wygnanie do Buffaco. Król powrócić miał d. 13 do zamku swoiego.

Przybyłym tu Królewicowi Niderlandskiemu Fryderykowi i panuiącemu Xciu Reus-Ebersdorf dał Król dnia 25 b. m. prywatne p słuchania. — Dnia 26 prezydował J. K. M. w radzie Ministrów.

Dziennik Sporów donosi z wielką radością, iż wyrok przebaczenia Króla Hiszpańskiego w Madryckiey Gazecie rządowey pod d. 19 b. m. ogłoszony został i z wielką ciekawością był czytany.

Syn sławnego Malarza Dawid okazuie tu publicznie ostatnie dzieło oyca swego. Obraz ten wystawia Rozbroionego przez Wenerę Marsa, i wszyscy zgadzaią się, iż 70letni ten Artysta przewyższył w nim wszystkich swoich uczniów. Mars powraca z bitwy i udaie się do Wenery, która przyozdobiwszy go różową girlandą, opiera się na nim i kładzie mu na głowę wieniec. Gracyie odbieraią mu zbroie, a iedna podaie mu trunek Boski, gdy tymczasem Amor odwiia kotarę. Nadzwyczayną piękność przyznaią głowie Marsa i nogom Wenery.

Rossiniego Opera: "Rychard i Zoraida," którey rzecz dzieie się w Nubii i przez 6 lat bardzo podobała się w Neapolu, dosyć oziębłe tu przyiętą została. Niektóre tylko sztuki muzyki uzyskały oklaski, ale całą operę znaydowano niższą od Tankreda i Othello.

Przechód jeńców Hiszpańskich przez Perpignan ukończył się d. 11 b. m. Znayduiący się pomiędzy temi jeńcami cudzoziemcy; zaprowadzonemi zostali do Rosas, gdzie oczekuią rozkazu rządu Hiszpańskiego względem dalszego swoiego przeznaczenia.

Prawie pod bramami miasta Tuluzy odkryto nowe źrodło wody mineralney, która zawiera w sobie wiele części żelaza.

Dziennik Konstytucyionista donosi z prywatnego listu z Frankfortu o maiącym nastąpić zieździe Ministrów podczas podróży Xcia Metternich i P. Tatitszew do okolic Nadreńskich. Dalev dodaie, że uda się tamże P. Chateaubriand i narady odbędą się w Frankforcie lub w innem mieyyscu.

Z Madrytu d. 21 Maja.

Król z rodziną swoią bawi ciągle w Araniuez. Jenerał Digeon wydał ztamtąd d. 17 rozkaz dzienny do chwytania włoczęgów, którzy udaią się za żołnierzow Francuzkich lub do tego woyska należących.

W portach naszych przedsięwzięte teraz są zapobiegaiące srodki przeciw wprowadzeniu morowey choroby.

Gazeta rządowa zawiera następuiące doniesienia z Peru: "Boliwar odiechał na końcu Października r. z. z Limy do Truxillo, i pobiwszy dywizyią Riva Aguero, kazał go przez sw ich officerów do Guaiaquil zawieść. Potem postąpił naprzód do Cerro de Pasco, dla zbuntowania tey okolicy i czynienia w niey obrotów. Vicekról Laserna założył atoli głowną swoią kwaterę w Jania i zebrał do 10,000 ludzi, dla uważania poruszeń Boliwara. Siła morska powstańców składa się tylko z 1 fregaty,

1 korwety i 2 brygantyn pod dowodztwem Angielskiego officera, nazwiskiem Gice. Okręty te osadzonemi są maytkami różnych narodów. W porcie Callao znayduie się 1 Angielska fregata, 1 galera Ziednoczonych Stanów i 32 Francuzkich, Angielskich i Amerykańskich kupieckich okrętów.,,

Z Londynu d. 25 Maia.

Poseł Francuzki, Xiąże Polignac, miał wczoray długą naradę z Ministrem Canning.

Po rozeyściu się wczoray pomyślnych wieści o południowey Ameryce poskoczyły Kolumbiyskie papiery o ieden od sta; ale dziś spadły na dawną cenę, to iest 85 1/2 za 100. Z Madrytu nadeszła tu wiadomość, iż tam z wielkim pośpiechem gotuią wyprawę do odzyskania południowey Ameryki, która składać się będzie z 36,000 lądowego woyska i w Czerwcu odpłynie. Pisma tuteysze przypominaią z tey okazyi oświadczenie P. Canning Posłowi Francuzkiemu: że wmięszanie się innych Mocarsw bądź orężem, bądź groźbą do walki między Hiszpaniią i iey osadami, lub dążenie Hiszpanii do przywrócenia dawnego ograniczenia handlu, przyspieszy uznanie ich niepodległości.

Zwłoki Lorda Biron są tu oczekiwane, i zdaie się, iż otrzymaią zaszczyt bycia w Opactwie Westminsserskiem pochowanemi. Dochody iego 7000 Fs. wynoszące przeszły na pozostałą po nim wdowę, która teraz 10,000 Fs. dochodu posiada. Teraźnieyszy Lord Biron otrzymać ma dowództwo nad nowo wystawioną fregatą Blonde na 46 dział.

Król wysp Sandwichskich dotąd nie pokazuie się publicznie. Ciekawi wszyscy są obrzędu, iakim do Króla wprowadzonym będzie? Gdy w Portsmut wysiadł na ląd, powitany był 21 wystrzałami z dział, co nazywa się Królewskiem powitaniem. W podróży do Anglii zawinął okręt, na którym płynął do Rio-Janeiro. Król i Królowa przedstawionemi byli podczas wielkich pokoiów Cesarzowi Brazyliyskiemu. Cesarz udarował go kosztowną szpadą, a Król nawzaiem dał Cesarzowi naypięknieyszy ubiór z swey garderoby narodowego stroiu, to iest płaszcz z nayrzadszych rozmaitey farby piór swego kraiu zszywany. Zresztą doniesienie dawnieysze, iakoby temu Królewskiemu Małżeństwu dwie tylko osoby z kraiowców towarzyszyły, było mylne, orszak ich składa się bowiem z 12 osób.

Lord Grey i P. Brougham, którzy przyrzekli wnieść do Parlamentu prośbę od Jrlandskich Katolików o przypuszczenie ich do praw obywatelskich, pisali oba do Katolickiego komitetu w Dublinie, że przysłaney im prośby nie mogą w wszystkich punktach pochwalić a zatem oney popierać, lecz wniosą ią. Komitet odpisał im z prośbą, aby ią tak iak iest napisaną wnieśli, i ile zgadza sie z ich przekonaniem onę wspierali.

Ajent gospody Loyds w Malcie donosi pod d. 3 Maja, że Kapitan Malwina płynący z Londynu przywiózł wiadomość, że wczoray rano na zachodzie postrzegł dwa brygi, z których ieden do drugiego wystrzelił i ostatni zaraz ogarnęły płomienie. Bandera pierwszego bryga była biała, niebieska i czerwona z trzema gwiazdkami w czerwonem polu.

D. 14 Lutego kommissyia zdała Me-

xykańskiemu Kongressowi sprawę o proiekcie względem pozostałych na ziemi Rzpltey Mexykańskiey Hiszpanów. Treść iego iest następuiąca: „ Naród Mexykański zaręcza bezpieczeństwo osób, własności i inne prawa wszystkim na ziemi Mexykańskiey zostaiącym Hiszpanom; w przypadku iednak każdego czynu przeciw niepodległości, ustaie to zaręczenie i kto go się dopuści karany będzie iako zdrayca. Europeyczykowie, ktorzy znaydowali się w Mexyku podczas ogłoszenia niepodległości, są Mexykańskiemi obywatelami. Poźniey przybyli, iako też i ci, którzy kapitulowali i obowiązali się oddalić z Mexyku, a wszelako pozostali, muszą prosić Kongressu o patenta obywatelstwa. Póki Hiszpaniia nie uzna niepodległości Mexykańskiey Rzpltey i przez traktaty pokóy i zgoda pomiędzy obiema narodami nie będą zaręczone, żaden odpowiedzialny urząd niema bydź Europeyskiemu Hiszpanowi powierzony, i póki woyna nieustanie żaden nie może do Rzpltey przybywać. Dopóki woyna z Hiszpaniią trwa, upoważniony iest rząd bez poprzedzaiącego sądu zawiesić w urzędowaniu każdego Hiszpana bądź Amerykańskiego lub Europeyskiego, i w przypadku nawet potrzeby wskazać mu inne mieysce na mieszkanie. To zawieszenie niema iednak pociągać za sobą hańby i zmnieyszenia pobieraney płacy.

Z Gibraltaru nadeszła tu o Lopez-Banos, który podczas konstytucyynego rządu był Ministrem woiennym, następuiąca wiadomość: Mieszkał w naiętey izbie i pewnego rana, gdy minęła godzina o którey zwykł wychodzić, udał się gospodarz do iego izby i zastał go na łożku umieraiącego. Na stole leżała kartka wyrażaiąca: „ Zażyłem dwie uncyie extraktu z opium; gospodarzowi moiemu zostawiam 50 realow, zegarek i suknie. „ Dano mu zaraz lekarstwo przeciw skutkom opium; ale chociaż nie umrze, będzie na zawsze osłabiony.

Z Stambulu d. 17 Maja.

Lubo podczas Ramasanu ustawać zwykły czynności rządowe, wysłała iednak Porta w pierwszym tygodniu miesiąca Maja kilka gońców do Bukarestu i Jass, których pisma tyczą się odciągnienia woysk Tureckich z obu Xięztw nad Dunay; liczba ich tam nie wynosi iak 3000.

Kapitan Basza wypłynął d. 1 b. m. z całą flottą z Helespontu na Archipelag. Istotne przeznaczenie tey flotty jeszcze niewiadome. Wielu mniema, że Kapitan Basza ma rozkaz uderzenia na iedną lub drugą z zbuntowanych wysp, a mianowicie na Ipsarę lub Samos. Aże te wyspy, rownie iak Hydra i Spezzia, są potężnie obwarowane, z wszystkich stron batteryiami i zbroynemi statkami otoczone, przedsięwzięcie to byłoby nader niebezpiecznem; podobnieyszem zatem iest do wiary, iż Kapitan Basza uda się naprzód do Negrepontu, dla zasilenia ważney tey twierdzy, która od przeszłey iesieni od powstańcow ciągle iest ściskana, ludem i żywnością.

Listy Konsulow pod d. 7 Kwietnia z Alexandryi zapewniaią, że spustoszenie przez ostatni pożar w Kairze nie było tak powszechne, iak w początkach głoszono, i że ani to nieszczęście, ani grassuiące morowe powietrze nie mogą przeszkodzić Baszy do uskutecznienia ułożonego przez niego planu do wsparcia Porty. Też listy donoszą z wyższego Egiptu, że Arabski fanatyk, który mieni się bydź posłańcem czyli Wezyrem przed 1000 lat zmarłego Proroka El Mokodi, niespodziewanie z znaczną kupą stronników pokazał się w Cosseir i miasto Kennah nad Nilem opanował. Basza posłał z Siout przeciw niemu woyska i pochlebia sobie, że go w moc swoią wezmie. (To zapewne dało powod do wieści, że Wehabici wpadli do Egiptu. O inney wieści, iakoby Mameluk Ibrahim d. 25 Marca opanował cytadelę Kairską, nic wcale wzmiankowane listy nie donoszą.) (*Dost. Austr.*)

DODATEK
DO No. 47.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 13 CZERWCA 1824 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Pragi d. 29 Maja.

Wczoray Jego Królewska Wysokość Xże Fryderyk August Saski z Wysoką swoią Małżonką Arcyxiężną Karoliną wyiechał ztąd na powrót do Drezna. Wysocy podróżni nocowali w Töplitz, gdzie ziechali się z J. K.W. Xciem Antonim Saskim i Wysoką iego Małżonką Arcyxiężną Teressą, którzy dla odwiedzenia Nayiaśnieyszych Cesarstwa naszych dziś w wieczór tu przybyli. Gubernium tuteysze spotkało wczoray przed południem wysokie szczęście, iż N. Cesarz raczył się 4 godziny na iego radzieckiem posiedzeniu znaydować. Podczas obecności J. C. Kr. Mci wniesionych zostało kilkanaście ważnych administracyynych przedmiotów. Nayiaśnieysza Cesarzowa zwiedziła wodną wieżą na Altstadt, i udała się potem do szpitala Braci miłosierdzia, i raczyła dokładnie stan iego przeyrzeć. Dziś przedpołudniem J. Ces. Kr. M. zwiedził dom mundurowey ekonomiczny kommissyi i dom pracy; N. Cesarzowa zaszczyciła obecnością swoią prywatny Instytut głuchoniemych, a J. Cesarska Wysokość Następca tronu oglądał techniczny Instytut Stanów i szpital Braci miłosierdzia.

Z Wiednia d. 2 Czerwca.

J. Królewska Wysokość Xże Salerno, z Wysoką swoią Małżonką Arcyxiężną Klementyną i córką Xiężną Karoliną, wyiechał ztąd d. 31 Maia z rana na powrót do Neapoli.

Z Berlina d. 4 Czerwca.

Dziesiąta rocznica zawartego pokoiu obchodzona tu była w zeszłym tygodniu woyskowemi uroczystościami.

D. 28 Maja był wielki obiad w Charlottenburgu, na który zaproszonemi byli wszyscy znayduiący się w Berlinie i Spandau w czynney służbie Jenerałowie, officerowie, jeneralni Intendenci, główni Lekarze, i inni urzędniey, którzy należeli do woien w r. 1813, 1814 i 1815. J. K. M. raczył podczas stołu następuiące wnieść toasty: Powodzenie kraiu i woyska! Pamięć wszystkich towarzyszów oręża! Pamięć Sprzymierzyńców! — W wieczór była w Charlottenburg opera, na ktorey znaydowali się wszyscy powyżsi goście.

Dnia 30 Maia, iako w rocznicę pierwszego Paryzkiego pokoiu, odbyło się na polu przy nowym pałacu w Potsdamie nabożeństwo, na ktorym znaydowali się Nayiaśnieyszy Pan z wszystkiemi członkami swey Rodziny, Jenerałowie officerowie sztabu, wszyscy officerowie i żołnierze osady Berlińskiey i Spandauskiey, którzy należeli do woien od r. 1813 do 1815.] Po nabożeństwie usiedli wedle stopniów do przygotowanych pod kolómnami stołów należący do uroczystości woyskowi, gdzie J. Król: Mość z wszystkiemi członkami swey Rodziny nie zadługo przybył, i raczył powyższe zdrowia ponowić. Obszedł wszystkie stoły, mówił łaskawie z wielu obecnemi, przypominał im różne okoliczności i powiększył łaskawą swą rozmową radość biesiaduiących. Obiad Dworski był w nowym pałacu, na który obecni Jenerałowie, officerowie sztabu i inni byli zaproszonemi. W wieczór było teatralne widowisko, na którem, ile mieysce dozwoliło, znaydowali się należący do tey uroczystości. Tak zakończyła się uroczystość poświęcona pamięci pokoiu, którego błogosławieństw cała Europa z wdzięcznością doznaie, i iedność Sprzymierzonych Monarchów na długie czasy trwałość iego zaręcza,

D. 3 b. m. przybyli tu Ces. Rossyyski tayny Radca Oubril, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze Hiszpańskim, wraz orszakiem z Petersburga, Major i skrzydłowy Adjutant Massow gońcem z Ludwiklust i Ces. Rossyyski Strzelec polny, Chorąży Dobrowolski gońcem z Królewca. D. 4 Kr. Saski Jenerał porucznik, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze naszem, Watzdorf z Drezna, a Pułkownik i skrzydłowy Adjutant N. Cesarza Rossyi, Xżę Łabanów Rostowski z Szczecina. Wyiechali zcąd nadzwyczayny nasz Poseł i pełnomocny Minister przy Ces. Austryiackim Dworze, Xżę Hatzfeld, do Erfurtu, a Jenerał major i dowódca 1wszey brygady landwerow gwardyi, Block, do Konitz.

Z Frankfortu d. 27 Maja.

Na dwunastem posiedzeniu Seymu związku Niemieckiego d. 13 b. m. pod prezydencyią Kr. Saskiego Posł. P. Carlowitz, oznaymił tenże członkom, iż Kr. Wirtembergski Radca Stanu, Baron Trott, udowodnił złozonem pismem poselstwo swoie przy Seymie, poczem sam polecał się przychylności innych PP. Posłów. Daley odczytane zostało doniesienie o zeyściu z tego świata Xcia Henryka 54go Reuss i o następstwie po nim Henryka 62go z młodszey linii. Kr. Pruski Poseł złożył zawarty d. 10 Września 1823 w Minden pomiędzy pełnomocnikami kraiow nad Wezerą leżących akt żeglugi na Wezerze, ktory iuż iest zatwierdzony i do skutku przywiedziony. Tenże Poseł uwiadomił Zgromadzenie, że N. Krol d. 27 Marca urządził prowincyionalne Stany Szląska, Hrabstwa Glatz, Margrabstwa Pruskiego, wyższey Luzacyi i prowincyy Saskich. Nakoniec Kr. Hanowerski i Xiążęco Brunswicki Poseł, P. Hammerstein doniosł, że Hanowerski Jenerał porucznik Hinüber mianowany iest Reprezentantem 1wszey dywizyi 10go korpusu woyska związkowego.

Wielki Xże Sasko - Weimarski przy krotkiem tu zabawieniu w przeieździe do Niderlandow, obeyrzeł celnieysze tu-

teysza zakłady publiczne i zbiory prywatne.

Ponawia się pogłoska, że i Xże Elektor Heski ograniczy handel zagraniczny.

Słychać, iż NN. Królestwo Sardyńscy w Czerwcu przedsięwezmą podróż do Sabaudyi.

Mowią, że Marszałek Bertrand kupuie dobra w Kantonie Wodow.

Bioro Paryzkie rozmiaru długości chce tego lata z gwiazdopatrzni Paryzkiey aż do gwiazdopatrzni w Bogenhausen zmierzyć długość. Ztamtąd aż na wschod uskutecznił iuż tę pracę Ces. Austryiacki Jenerał Kwatermistrz.

Ces. Rossyyski tayny Radca Xże Gagarin w podroży swey z Paryża do Petersburga przeiechał d. 22 b. m. przez Strazburg.

Z Kopenhagi d. 29 Maja.

Dziś o g dzinie w pół do 7mey NN. Królestwo z Krolewnami odpłynęli na parowym statku Caledonia do Eckernförde.

Professor Brönstedt bawi teraz w Paryżu. Pierwsze oddziały iego długo oczekiwanego dzieła o rozmaitych przedmiotach tyczących się Grecyi, wyydą w krotce z druku w ięzykach Niemieckim, Francuzkim i Angielskim. Zawierać one maią ważne wyiaśnienia względem Paläolografii, Numismatyki i dawnieyszych okresów Greckich kunsztów.

Rossyyska akademiia umieiętności w Petersburgu przybrała Professora astronomii w tuteyszym Uniwersytecie, Doktora Schumacher, za swoiego korresponduiącego członka.

Wyiechał ztąd Kr. Sycyliyski Poseł przy naszem Dworze, Xże Pignatelli Rufto,

Od granic Tureckich d. 15 Maja.

Poseł Francuzki przy Porcie Ottomańskiey, Jenerał Hr. Guilleminot, który d. 8 Maja z Tulonu odpłynął, przybędzie na końcu tegoż miesiąca do Stambułu. Orszak iego iest liczny. Towarzyszy mu nietylko kilkunastu dyplomatyków, ale oprócz iego adjutantów, kilku zręcznych inżynierskich officerów. Wiele osob z iego orszaku maią dalsze przeznaczenia, to iest do Azyi, a zwłaszcza do Persyi. Mowią, iż ten Jenerał wiezie W. Sułtanowi i Ministrom Porty znaczne podarunki.

Gazeta Powszechna zawiera z Egiptu doniesienia, ktore chociaż nie są pewne, iednak w teraźnieyszych okolicznościach nie byłyby zadziwiaiącemi. Vicekról pod pozorem ostatniego nieszczęśliwego zdarzenia w Kairze wyłamać się miał naprzód od wspolnego działania przeciw Grekom, potem przyrzekł woyska posłać. Pożar w Kairze niemoże zresztą bydź iako przypadkowy uważany. Gazeta Korrespondenta Norembergskiego dodaie do tego: Vicekrol m tym słusznieyszą przyczynę odmowienia pomocy przeciw Grekom, że w własnym iego kraiu, w Kairze i okolicach wybuchnęły zaburzenia, które wkładaią na niego obowiązek użycia woysk swoich do ich przytłumienia.

W Missolungi wychodzi teraz druga Gazeta pod tytułem: "Przyiaciel praw."

Kupiecki Francuzki okręt rozbił się pod brzegiem Mainy i cały ładunek zebrali przybyli z pobliskich gór rabusie. Postępek ten zniewolił Francuzką siłę Morską w Lewancie do wysłania eskadry przeciw temu gniazdu rabusiów na wyspie Cervi i lądzie, których udało się wysadzić na powietrze obie wieże rabusiów morskich i spalić wszystkie pod brzegiem ich statki. Część zabranych Francuzkich towarów ieszcze wyratowano.

DONIESIENIA.

Senat Rządzący zawiadomiony Odezwą Rezydenta Nayiaśnieyszego Króla Jegomości Pruskiego, iż Monarcha ten, zpowodowany prośbą Senatu, bezpośrednio Onemu podaną, raczył skłonić się do wyświadczenia tey Protegowanemu od siebie Kraiowi Łaski, iż Cło przechodowe od Cynku, z Kraju Wolnego Miasta Krakowa pochodzącego, wedle nowych Urządzeń Celnych w ilości dwóch Talarów od Centnara postanowione, na rok bieżący do ilości piętnastu srebrnych groszy od Centnara zniżonym zostaie, bez różnicy: czyli ten przez Królewsko-Pruskich Kupców na mocy zawartych Umów, ma bydź przyymowanym lub nie? pośpiesza oznaymić o tem handluiącey Publiczności.

W Krakowie d. 11 Czerwca 1824 r. *Wodzicki*

Mieroszewski, Sekr: Jen: Senatu.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości: iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tuteyszego na powództwo Jozefa Sobieniowskiego Opiekuna nieobecnego Felixa Sobieniowskiego, w Mieście Krakowie zamieszkałego, w dniu 17 Lutego r. b. 1824 wydał Wyrok stanowczy, mocą którego: nieobecność Felixa Sobieniowskiego żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznaną i orzeczoną została. — W Krakowie d. 4 Czerwca 1824 roku.

Nikorowicz

Raubach Sekr.

Podpisany Kómornik Sądowy zawiadomia Szanowną Publiczność, że dnia 15 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey w Kamienicy pod L. 26 i 27 to iest: w biórze podpisanego przez Publiczną Licytacyą sprzedane będą w skutek wyroku Wys: Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu d. 3 Kwietnia 1824 r. zapadłego, różne kosztowności iako to: para Kulczyków z wielkich i czystych Brylantów złożona, Pereł Uryantek sznurków 6, Fermoir z iednego wielkiego Bryllanta Sowtera, drobnemi Brylancikami, na około osadzonemi składaiący się, Srebro stołowe i t. p. Prætiosa, a to za gotową Courant monetę. — Chcący zatem licytować, zaopatrzeni w gotowe pieniądze, na oznaczony czas i mieysce przybędą, a które kosztowności, każdego czasu do dnia Licytacyi, w Handlu W. Kirchmaiera pod L. 497 przy Rynku głownym, widzieć można. — W Krakowie dnia 12 Czerwca 1824 r.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

Ktoby sobie życzył nabyć wsi pod Szkalmierzem raczy się znieść z Dziedzicem pod L. 167 na Kanonney Ulicy mieszkaiącym.

Wieś Gniazdowice w Powiecie i Województwie Krakowskim, 4 mile od Krakowa, pod samem Miastem Proszowicami położona, dobrze zagospodarowana z Inwentarzem gruntowem iest z wolney ręki do wydzierżawienia na lat trzy lub kilka. O warunkach dowiedzieć się można w Krakowie u W. Ignacego Ostaszewskiego w własnym Domu w Rynku zamieszkałego, w Kielcach u W. Franciszka Łętowskiego Sędziego, w Warszawie u W. Karola Kiślańskiego przy Ulicy długiey pod L. 557 zamieszkałego. —

W Cegielni Kraiewskiego na Kazimierzu pod L. 36 znayduie się za naymnieyszą cenę Wapno i Cegła w każdym czasie w różney ilości do sprzedania; chcący nabycia lub większey ilości zakontraktowania, zechcą się udać do teyż Cegielni do będącego tam Rządcy.